

KARTA KURSU

Nazwa	Teoria i praktyka wychowania
Nazwa w j. ang.	Theory and Practice of Education

Koordinator	prof. zw. dr hab. Bożena Muchacka	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	3	Pracownicy IPPiS

Opis kursu (cele kształcenia)

Cele kształcenia:

- Przystwojenie wiedzy na temat istoty pojęcia wychowania, jego możliwych interpretacji i aplikacji praktycznych;
- nabycie umiejętności krytycznego analizowania założeń teoretycznych koncepcji pedagogicznych i ich faktycznych form realizacji w praktyce wychowawczej; dekonstrukcja własnej wiedzy potocznej i stereotypowych wyobrażeń na temat wychowania i jego zawartości semantycznej;
- rozpoznawanie różnych typów koncepcji pedagogicznych, ich krytyczna analiza aksjologiczno-teleologiczna i technologiczno-prakseologiczna;
- zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu teorii wychowania i złożonością dynamiki konstytutywnych powiązań między nimi a współczesną terminologią, strukturą i specyfiką nauk pedagogicznych jako wiedzą o wychowaniu człowieka przez wspieranie jego wysiłku stawania się; pozyskanie podstawowej wiedzy na temat celów, treści, zasad, metod i form realizacji oddziaływań wychowawczych w praktyce edukacyjnej;
- ukształtowanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej teorii wychowania, budowania mapy pojęciowej dla rozmaitych orientacji i nurtów teorii wychowania jako źródeł konkretnych pedagogii; promocja umiejętności formułowania problemów i tworzenia przesłanek dla działania edukacyjnego.

Warunki wstępne

Wiedza	Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.
Umiejętności	Student potrafi samodzielnie pracować z tekstem naukowym, formułować pytania i racjonalne konkluzje.
Kursy	Filozofia wychowania Wprowadzenie do pedagogiki

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Rozumie istotę pojęcia „wychowanie” oraz zna jego możliwe interpretacje i aplikacje praktyczne. W02. Posiada wiedzę o pojęciach z zakresu teorii wychowania i złożoności powiązań między nimi a współczesną terminologią, strukturą i specyfiką nauk pedagogicznych. W03. Zna cele, treści, zasady, metod i formy realizacji oddziaływań wychowawczych w praktyce edukacyjnej;	K_W02 K_W05 K_W12
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	U01. Potrafi poprawnie posługiwać się kategoriami pojęciowymi współczesnej teorii wychowania. U02. Posiada umiejętność krytycznego analizowania założeń teoretycznych koncepcji pedagogicznych i ich faktycznych form realizacji w praktyce wychowawczej. U03. Potrafi rozpoznawać różne typy koncepcji pedagogicznych oraz prowadzić krytyczną analizę aksjologiczno-teleologiczną i technologiczno-prakseologiczną.	K_U01 K_U02 K_U09
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01. Jest otwarty na proces dekonstrukcji własnej wiedzy potocznej i stereotypowych wyobrażeń na temat wychowania i jego zawartości semantycznej. K02. Jest zaangażowany podczas formułowania problemów i tworzenia przesłanek dla działania edukacyjnego.	K_K05 K_K09

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15	15								
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Metoda: wykład

Formy: prelekcja, prezentacja multimedialna, film, dyskusja, praca z tekstem, gry dydaktyczne

Metoda: ćwiczenia w grupie audytoryjnej

Formy: dyskusja, praca z tekstem, projekt indywidualny i grupowy, gry dydaktyczne, referat

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	szkoleĆwiczenia w	Zajęcia terenowe	laboratoryjnaPraca	indywidualnyProjekt	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x				x	
W02												x	
W03												x	
U01						x		x				x	
U02								x				x	
U03								x				x	
K01								x					
K02		x					x	x					

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny w odniesieniu do każdego efektu kształcenia zweryfikowanego przez udział w zajęciach w formie dyskusji, gier dydaktycznych, projektu oraz w trakcie konsultacji indywidualnych i komunikacji poprzez pocztę elektroniczną, a także pozytywna ocena z egzaminu pisemnego.
----------------	--

	Kryteria oceny egzaminu pisemnego: bdb: posiada 100%-90% wymaganej wiedzy; db: posiada 89%-75% wymaganej wiedzy; dst: posiada 74%-50% wymaganej wiedzy; ndst: posiada mniej niż 50% wymaganej wiedzy.
--	--

Uwagi	Kurs obligatoryjny w planie studiów realizowanych w projekcie POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18. Tytuł projektu: <i>Nauczyciel przyszłości. Innowacyjny Program Kształcenia Nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej.</i>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesna sytuacja i kontrowersje wokół nauk o wychowaniu w Polsce: modernizm a pedagogika instrumentalna, kryzys i zmiana paradygmatu pedagogiki w Polsce, paradygmataczny charakter rozwoju nauki, ideał nauki, modernizm i postmodernizm, nauki idiograficzne i nomotetyczne, modernistyczny ideał nauki a pedagogika instrumentalna, aporie pedagogiczne; 2. Spór o wychowanie: polimorficzność i polisemiczność wychowania, natywizm kontra empiryzm, urabianie a swobodny wzrost, teoria konwergencji, pseudowychowanie – co nie jest wychowaniem, wychowanie fikcyjne, nieadekwatne, zawładające i wyobcowane, wychowanie schizoidalne, tresura, manipulacja, trening, reklama itd., 3. Dobro jako najwyższy cel wychowania – cele wychowania; cechy konstytutywne wychowania: akomodacja, aproksymacja, indoktrynacja, wychowanie a socjalizacja i edukacja, sposoby definiowania wychowania i ich praktyczne konsekwencje: postawy, koncepcje, kierunki i nurty pedagogiczne, dziedziny wychowania. 4. Nowe pojęcia w naukach o wychowaniu: ambiwalencja – kulturowy kontekst wychowania, decentracja – społeczny kontekst wychowania, tożsamość – rozwojowy kontekst wychowania, kultura popularna jako czynnik socjalizacji; 5. Paradygmat pedagogiki instrumentalnej – źródła, założenia teorii wychowania w Polsce, pragmatyczne kierunki pedagogiczne w świecie; 6. Pedagogika w duchu chrześcijańskim – neotomizm, koncepcja warstwicowego rozwoju biosu, bios, agos, etos i los jako dynamizmy wychowania, plan życia człowieka, rozwojowe formy życiowe, struktury rozwojowe człowieka; 7. Pedagogika alternatywna: pedagogika steinerowska – antropozofia, założenia społeczne i pedagogiczne szkół waldorfskich, pojęcie pedagogiki alternatywnej, kontrowersje wokół pedagogiki alternatywnej; 8. Pedagogika w duchu postmodernizmu: postmodernistyczne koncepcje człowieka, społeczeństwa i wychowania, problem naukowości postmodernizmu.

Wykaz literatury podstawowej

Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2003.
Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. II, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 (część I: *Teorie wychowania*).
 Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2001.

Wykaz literatury uzupełniającej

Głazewski M., *O witalności szkoły*, Zielona Góra 1996
 Hejnicka-Bezińska T., *Edukacja-Kształcenie-Pedagogika. Fenomen pewnego stereotypu*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 1995.
 Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Warszawa 1993.
Wychowanie w kontekście teoretycznym, red. Andrzej Tchorzewski, Bydgoszcz 1993.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3

liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	17
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3